

מאמר ב' • תקון המדות

Mussar · Hebrew with Nikud and a Literal Translation

ON THIS PAGE

This page explains the profound difference between Matan Torah and the days of Achashverosh. At Matan Torah, Klal Yisrael understood the Torah's greatness from a high spiritual level, seeing clearly how even a hair's breadth deviation leads to spiritual destruction. However, this understanding, not being born from personal experience of falling and being saved, left room for a 'moda'ah' later on. In contrast, during Achashverosh's time, the Yidden learned the hard way, from their own bitter experience of almost being wiped out, that only Torah is true salvation, solidifying their commitment without any room for doubt.

Nikud and the literal translation are a learning aid prepared by the editor (AI-assisted, pending review), not the sefer's own vowelization.

ועתה יוצא לאור פתרון ההבדל בין מתן תורה ובין ימי אחשורוש.

And now, the solution to the difference between Matan Torah and the days of Achashverosh comes to light.

כי בעת מתן תורה היו מכירים את התורה מצד המעלה,

For at the time of Matan Torah they recognized the Torah from the aspect of its loftiness,

מצד מדרגתם הכירו שהרודף אחר רצונותיו הוא מושך עליו את כל ההר,

From the perspective of their madreiga, they recognized that one who pursues his desires draws upon himself the entire mountain,

וילכד אותו היצר ברשתו עד שיוציא אותו מן התורה ומן העולם,

And the yetzer hara will capture him in its net until it removes him from Torah and from the World,

ואז להיותם תחת ההכרה הגדולה,

And then, their being under the great recognition,

אז יכלו לראות את מין הנמוך,

Then they will be able to see the lowly species,

התחלתם וסופם.

Their beginning and their end.

כי חוט השערה תנחה אותו להר גדול, עד שמכרח להקבר שם.

For a hair-thin thread will lead him to a great mountain, until he is forced to be buried there.

אין הכרתם מן הנסיון לקוחה מן החיים כי מעולם לא הייתה להם הזדמנות לדעת זאת,

Their recognition is not taken from experience, from life, because they never had the opportunity to know this,

מעולם לא מצאו עצמם מונחים תחת ההר ונצולו ממנו,

Never did they find themselves placed under the mountain and saved from it,

אשר מזה יבנו להם ההפכה לדעת איך שחוט השערה הוא הר גדול.

From this, they will build for themselves the recognition to know how a hair-thin line is a great mountain.

אלא הפירו זה מפני מעלתם הגבוהה,

Rather, they recognized this because of their lofty spiritual level,

והיה אצלם התפשטות החומריות מכל וכל עד שהביטו על אותם בני אדם שנתפעלים מהמשכת חבלי השוא של היצר כי הם מונחים תחת ההר.

And with them, there was a complete shedding of the physical, until they looked upon those people who are swayed by the pulling of the yetzer's ropes of vanity, as if they are laid beneath the mountain.

ולכן אמר רבא מכאן מודעה רבה לאורייתא,

And therefore Rava said, 'From here is a great declaration for the Torah,'

כי זה שפכה להם ההר כגיגית,

For this, that He forced upon them the mountain like a barrel,

היינו, שהפירו אז אם לא יקבלו את התורה ויניחו מקום לחוט השערה סופם שילכדו במדות הגרועות אשר תכופנה על האדם כהר,

That is, they recognized then that if they would not accept the Torah and would leave room for a hair's breadth, their end would be that they would be trapped by the terrible character traits that would force themselves upon a person like a mountain,

ומתחלה לא נראה זה, יען כי הוא כגיגית,

And at first this is not seen, because it is like a barrel,

אבל לבסוף יבוא עליו ממילא.

But in the end, it will come upon him on its own.

זה נתן להם שיטענו אחר כך טענת מודעה כי ההפכה הזאת לא מצאה כח בהם,

This gave them cause to claim later a 'moda'a' (a declaration of prior duress/lack of free will), that this recognition did not find strength within them,

יען כי לא נבנתה מן החסרון אלא מן המעלה,

because it was not built from deficiency, but rather from loftiness,

וכאשר נפלה מן המעלה נפלו מן ההפכה,

And when she fell from the madreiga, they fell from the recognition,

וְאִין לָהֶם הַמְכָרִיחַ שֶׁל אֵז.

And they do not have the compelling force of then.

לֹא כֵן בְּיָמֵי אַחַשְׁוֶרוֹשׁ, כִּי אֵז הִכִּירוּ אֶת הַתּוֹרָה מִן הַחֲסָרוֹן,

Not so in the days of Achashverosh, for then they recognized the Torah from its absence,

הֵיִינוּ שְׂנֵמְשָׁכּוּ לַחַיִּי הַטֶּבַע וְהִכִּירוּ כִּי לַחַיּוֹת חַיִּי הַפֶּשֶׁרָה לֹא יִתְּכֵן עַל יְדֵי שְׂנִיכּוּבָה תּוֹחֲלָתָם לְגַמְרֵי וְאִם כִּי סָבְרוּ בַּתְּחִלָּה שָׂאֵם יִקְיִלוּ מֵעַט לְהַנּוֹת מִסְּעוּדַת אַחַשְׁוֶרוֹשׁ נִתְּבָרַר לָהֶם אַחֵר זֶה שֶׁזֶּה סָבַב לָהֶם שְׂכַמְעַט שְׂנֵשְׁמָדוֹ חֵס וְשָׁלוֹם מִן הָעוֹלָם,

Meaning, that they were drawn to a life of nature and recognized that to live a life of compromise is not possible, because their hope was completely dashed; and even though they thought at first that if they would be a little lenient to enjoy Achashverosh's feast, it became clear to them afterwards that this caused them to almost be destroyed, Hashem forbid, from the world.

וְהַצֵּלָתָם הָיָה רַק בְּדֶרֶךְ נֶס עַל יְדֵי מֹרְדֵּכַי הַיְּהוּדִי שֶׁסָּבַב הַצֵּלָתָם עַל יְדֵי קִיּוֹם הַתּוֹרָה,

And their salvation was only through a miraculous way, by means of Mordechai HaYehudi, who brought about their salvation through fulfilling the Torah,

וּמִפְּנֵי זֶה הִכִּירוּ אֵז מִמַּצֵּב הַחֲסָרוֹן כִּי רַק הַתּוֹרָה הִיא הַהַצֵּלָה הָאֲמִתִּית,

And because of this, they then recognized from the state of deficiency that only the Torah is the true success,

וְלָכֵן קִיָּמוּ מַה שֶׁקִּבְּלוּ כִּבְר,

And therefore, they fulfilled what they had already accepted,

וְאִין כָּאן עֲתָה שׁוּם טַעֲנַת מוֹדָעָא,

And there is no claim of moda'a here now,

כִּי לֹא יָכְלוּ לְפֹל מִן הַהִפְכָּה הַזֹּאת,

for they could not fall from this recognition,

יָצוּ כִּי הַהִפְכָּה הוּא מִן גּוֹף הַנִּפְיִלָּה,

Because the recognition is from the body of the fall,

וּבְעֵת הַנִּפְיִלָּה רָאוּ אֶת הָהָר כְּגִיגִית,

And at the time of the falling, they saw the mountain like a tub,

מַה שֶׁרָאוּ כֵּן דוֹר מִתֵּן תּוֹרָה בְּעֵת מַעֲלָתָם וְעַל יְדֵי זֶה נִתְּבַטְּלָה אַצְלָם טַעֲנַת מוֹדָעָא לְגַמְרֵי וְקִיָּמוּ וְקִבְּלוּ בְּרָצוֹן אֶת הַתּוֹרָה בְּכָל הַמַּצְבִּים וְהַמְקָרִים.

What the generation of Matan Torah saw at the time of their elevation, and through this the claim of 'moda'a' was completely nullified for them, and they fulfilled and accepted the Torah with willingness in all situations and occurrences.

ומהות הקבלה איך היתה?

And the essence of the receiving, how was it?

נעשה קדם לנשמע (שבת פ"ח),

We will do before we hear (Shabbos 88a),

באורו על הנעשה אין כאן שקול הדעת כלל לשקול אם לעשות אם שלא לעשות,

His explanation of what is done: there is no consideration of the mind at all here to weigh whether to do or whether not to do,

אלא כל השקול הדעת היא אחר הנעשה,

Rather, all the consideration is after what has been done,

אחר מסירות נפשו לקבל את התורה צריך לשקול בתוך התורה איך לעשות.

After his mesirus nefesh to accept the Torah, he needs to weigh within the Torah how to act.

כי אמנם צריך האדם לבחור כל מה שתבחר לו התורה הנקיה מכל תערובות של דעת מדותיו,

For indeed, a person must choose everything that the Torah chooses for him, the Torah that is pure from all mixtures of the knowledge of his own character traits,

ולא ישען על שכלו כלום בעקר הבחירה לבחור או לא.

And he should not rely on his intellect at all regarding the essence of the choice, whether to choose or not.

כי זאת ברור, שהתורה אינה מורה אותו אל מה שיזיק לו,

For this is clear, that the Torah does not instruct him toward that which will harm him,

כי "דרכיה דרכי נעם" (משלי ג' י"ז) ובלתי התורה לא יכול העולם להתקיים.

For "Her ways are ways of pleasantness" (Mishlei 3:17), and without the Torah, the world cannot exist.

והראיה שהקנאה והתאווה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם (אבות פ"ד),

And the proof that jealousy, and desire, and honor remove a person from the world (Avos Chapter 4,

כ"א), והתורה היא גשר של ברזל אשר יחזיק את האדם שלא יכשל ולא יפל אל הים הזועף של החיים,

21), and the Torah is an iron bridge that will hold a person so that he will not stumble and will not fall into the raging sea of life,

ונמצא שהאדם צריך כל משקל דעתו רק בתוך התורה איך להעמיקה ולהרחיבה מכל הצדדין שתהיה

כל מעשיו ועניניו על צד השלמות האמתי ולא יחסר אף חלק דק ממנה.

And it turns out that a person needs all the weight of his mind only within the Torah, how to deepen it and broaden it from all sides, so that it will form all his actions and his affairs on the side of true perfection, and not even a subtle part of it will be lacking.

וְרַק אִזּוֹ יִכּוֹל הָאָדָם לַעֲמֹד וּלְהִתְקַיֵּים בְּחַיִּים בְּעֵת שִׁמְצָא בְּעַצְמוֹ כִּי אֵין לוֹ שׁוּם נְגִיעָה עֲצָמִית וְיִכּוֹל
לְהִפָּקֵיר כָּל נְטִיּוֹתָיו אִם יִמָּצָא שֶׁהַתּוֹרָה בּוֹחֶרֶת לוֹ כֹּה,

And only then can a person stand and exist in life when he finds within himself that he has no personal interest whatsoever, and he
can relinquish all his inclinations if he finds that the Torah chooses thus for him,

וְכָל מִבְטּוֹ וּמִגְמָתוֹ הוּא רַק לְבַקֵּשׁ דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה אֵיךְ הוּא,

And all his gaze and his intention is only to seek the way of the Torah, how he,

וּמֵצֵד עַצְמוֹ אֵין לוֹ שׁוּם הִתְקַשְּׁרוֹת לְכָל אַפֵּן הַמַּצְבִּי שֶׁהוּא בּוֹ עַתָּה,

And from his own side, he has no connection whatsoever to any aspect of the situation he is in now,

וְיִכּוֹל לְהִפָּקֵיר אֶת כָּל הָעֶבֶר שֶׁלוֹ וְכָל הֶרְגִּילָיו,

And he is able to declare ownerless his entire past and all his habits,

וְכָל מָה שִׁימְצָא מִן הַמְטָרִידִים וְהַמְפְּרִיעִים,

And everything that will be found from the distractions and the disturbances,

נִכּוֹן הוּא לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, אִזּוֹ,

It is proper to distance oneself from them, then,

רַק אִזּוֹ, תִּנְחָה אוֹתוֹ הַתּוֹרָה אֶל כָּל הַצְלָחוֹתָיו,

Only then will the Torah guide him to all his successes,

וְאִם הָאָדָם יֵשׁ לוֹ טַעְנָה עַל הַתּוֹרָה,

And if a person has a complaint against the Torah,

בְּאֵמֶת אֵין הַטַּעְנָה כִּי אִם עַל עַצְמוֹ שֶׁסָּר מִמֶּנָּה,

Truly, the claim is only upon himself, that he strayed from it,

וְהוּא כְּמִתְרַעַם עַל מְכוּנַת הַבְּרָזָל שֶׁלֹּא יִנְחָה אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם מִגְמָתוֹ אַחֵר שֶׁקִּפֵּץ מִמֶּנָּה,

And he is like one who complains about the iron machine that it does not guide him to the place of his destination after he jumped
from it,

וְעַל הָאָדָם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּדֶרֶךְ שֶׁל נַעֲשֶׂה קֹדֶם לְנִשְׁמָע,

And it is upon a person to accept the Torah in the manner of 'we will do' prior to 'we will hear',

וּלְהִיּוֹת בְּטוֹחַ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה שֶׁלֹּא תִנְחָה אוֹתוֹ אֶל מָה שִׁיזִיק לוֹ,

and to be confident in the ways of the Torah, that it will not lead him to that which will harm him,

וְאֶדְרָבָה, יִזְכֶּה עַל יָדָהּ אֶל כָּל הַמַּעֲלוֹת הַזְּמַנִּיּוֹת וְהַנֶּצְחִיּוֹת,

And on the contrary, through it he will merit all the temporary and eternal virtues,

השלמות והבטחון, ולא לזוז ממנה אף כחוט השערה ובכל פעלה וענין ודרך יהא נכון לקבל כל מה שתבחר לו התורה,

The perfection and the bitachon, and not to budge from it even a hairsbreadth, and in every action, matter, and path, he should be ready to accept all that the Torah chooses for him,

ולא יהיה לו עם נטיותיו העצמיים; ועם חיי ההרגל שלו שום נגיעה,

And he will not have with his own inclinations; and with his habitual life any connection,

כי אז בטח ישיש במדה גדולה כפלי כפלים,

For then he will surely rejoice in a great measure, double and redoubled,

כמאמר חז"ל:

As our Sages of blessed memory said:

פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרונות נכנסות בו (שיר השירים רבה,

Open for Me one opening of teshuvah like the eye of a needle, and I will open for you openings that wagons and carriages can enter through (Shir HaShirim Rabbah,

פרק ה').

Chapter 5.

ובהיות האדם מערב וממזג גם שקול דעתו הקשור עם הרגליו וכל העבר שלו ומעכב לצאת מחדש כקטן שנוול לחיות חיי התורה לבד,

And when a person mixes and blends also his own judgment, which is connected with his habits and all his past, and delays to emerge anew like a newborn child to live solely a life of Torah,

ומפחד שמא יזק על ידה ויאבד דבר מה ומספק בעצמו שמא בדרך שלו והכרתו יצליח יותר הן בשאלות החיים הן בשאלות השלמות,

And from fear lest he be harmed by it and lose something, and from doubting himself, lest with his own path and his own understanding he will succeed more, both in the questions of life and in the questions of perfection,

או בדרךכו שלו הוא יותר בטוח שישאר אצל התורה ונותן מקום לנשמע קדם הנעשה,

or in his own path, he is more certain that he will remain with the Torah, and he gives place to 'the heard' before 'the done',

סוף כל סוף יראה בחוש כי לא די שלא ישיג מה שרצה והדרך שלו לא תמלא את תביעותיו ולא תשביע את תאבוננו,

Ultimately, he will perceive with his senses that not only will he not achieve what he desired, but his path will not fulfill his demands and will not satisfy his craving,

אֵלָּא עוֹד תִּקַּח מִמֶּנּוּ גַם מֶה שֵׁישׁ לוֹ וְתִבְגַּד בּוֹ,

Rather, you will even take from him what he has and betray him,

מֶה שֶׁלֹּא עָלָה עַל דַּעְתּוֹ מֵעוֹלָם,

That which never entered his mind, ever,

כַּמֵּאֲמַר הַגָּאוֹן זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָּהּ, אִם אֵין אַתָּה עוֹלָה מֵעָלָה מֵעָלָה לְהִתְמַסֵּר לְגִמְרֵי אֶל הַתּוֹרָה יְהִי מֵאִיזָה טַעַם שִׁיָּהּ,

As the Gaon, of blessed memory, said: If you do not ascend higher and higher to completely devote yourself to the Torah, for whatever reason it may be,

אִם מִפְּנֵי שִׁיחֲשׁוֹב שֶׁבְּדֶרֶכוֹ יוֹתֵר קָרוֹב שִׁישִׁיג,

If because he will think that through his path it is closer that he will achieve,

וְיוֹתֵר בְּטוֹחַ שִׁישְׂאָר עַל בְּסִיס נָכוֹן,

and it is more certain that he will remain on a correct foundation,

אִם הַטַּעַם הַזֶּה גּוֹפֵא לֹא יִשְׁלִיךְ עַל ד',

If this very reason will not cast upon Hashem,

וַיַּדַּע כִּי הַתּוֹרָה רוֹצָה יוֹתֵר שִׁישִׁיג וְיִשְׂאָר עִמָּנוּ,

And he should know that the Torah desires more that he should attain and remain with us,

וְאִם הַתּוֹרָה אוֹמֶרֶת שֶׁרַק זֶה הִיא הַדֶּרֶךְ,

And if the Torah says that only this is the path,

הַנַּעֲשֶׂה קוֹדֵם לַנִּשְׁמָע, מִסִּתְּמָא כָּל הַדֵּרָכִים בְּחִזְקַת סִכָּנָה הֵמָּה,

The 'we will do' before the 'we will hear'—certainly all the paths are presumed to be dangerous,

אִם לֹא יִבְחַר לַעֲלוֹת מֵעָלָה בְּדֶרֶךְ זֶה סוֹפוֹ שִׁיִּלֹּךְ מִטָּה מִטָּה בְּעַל כָּרְחוּ.

If he does not choose to ascend upwards on this path, his end will be that he will go down, down, against his will.

כִּי הָעֹכֹב הַזֶּה שֶׁמַּעֲכִיבֵהוּ לַעֲלוֹת,

For this hindrance that holds him back from ascending,

אוֹתוֹ הָעֹכֹב יִמְשׁוֹךְ אוֹתוֹ מִטָּה מִטָּה,

That very delay will pull him down, down,

וּבִפְרָט בְּעֵת שֶׁל עֲכָשָׁיו לֹא סָגִי בְּפוֹשְׁרִין אֵלָּא בְּחֻמִּין,

And specifically in a time like now, it is not enough with lukewarm, but rather with hot,

אם לא ישתמש בחמין גם הפושרין יצטננו.

If one does not make use of the hot, even the lukewarm will cool down.

ועד כמה צריך האדם להתמסר אל התורה עד שלא יערב גם חשבונות שכלו בה, זה הורונו חז"ל באמרו:

And to what extent must a person devote himself to the Torah, until he does not even mix his own intellectual calculations into it? This our Sages of blessed memory taught us when they said:

גדולה עבירה לשמה כמצוה שלא לשמה שנאמר תברך מנשים יעל אשת חבר הקיני מנשים באהל תברך (שופטים ה').

A transgression done for its own sake (for a higher purpose) is greater than a mitzvah not done for its own sake, as it is stated, "Blessed among women shall Yael be, the wife of Chever the Keini; among women in the tent she shall be blessed" (Shoftim 5).

ומקשים שם הא קא מיתהניא מעבירה,

And they ask there: 'But she is deriving pleasure from a transgression!'

ומתרצים אפלו טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים (הוריות י').

And they answer: even the good of the wicked is evil in the eyes of the righteous (Horayos 10a).

ואמרו ממרו הגאון הצדיק החסיד רבי ישראל סלנטר זכרנו לברכה,

And they said in the name of Maran, the Gaon, the Tzaddik, the Chassid, Rabbi Yisrael Salanter, may his memory be for a blessing,

שהקשה מאי פריך והא קמתהניא מעבירה והלא הקדימו גדולה עבירה לשמה,

For he asked, 'What is the difficulty? But she benefited from a transgression!' And behold, they already stated, 'Greater is a transgression done for its own sake.'

מאי חששא היא זו שקמתהניא,

What concern is this that she is benefiting from,

אף על פי כן גדולה עבירה לשם מיתה,

Nevertheless, a transgression is great enough to warrant death,

ובאר שאלת הגמרא כי לכן פריך הגמרא והא קא מתהניא כיון שיש הנאה אין כאן לשמה ואנו צריכין שיהא עבירה לשם מצוה דוקא ואז גדולה עבירה לשמה.

And he explained the Gemara's question, for that is why the Gemara asks, 'But she is deriving benefit!' Since there is benefit, it is not 'for its own sake' here. And we need the transgression to be specifically for the sake of a mitzvah, and then 'a transgression for its own sake is greater.'

אבל לא עבירה לשם עבירה,

But not a transgression for the sake of transgression,

וְכִיּוֹן דְּקַמְתַּנִּיא הָרִי הוּא עֲבִירָה לְשֵׁם עֲבִירָה וְאִין כָּאן לְשִׁמָּה.

And since it is taught, behold, it is a transgression for the sake of transgression, and there is no 'for its own sake' here.

אִם נִתְבוֹנֵן בְּמַצָּב מְבַקְשֵׁי הַתּוֹרָה,

If we contemplate the situation of those who seek Torah,

נִמְצָא כִּי כָּל מִי שֶׁצּוֹעֵד צֶעֶד לְסוּר מִן הַתּוֹרָה,

It is found that anyone who takes a step to deviate from the Torah,

יְהִי מֵה שְׂיֵהִיָּה, הוּא צֶעֶד שֶׁל חֲסָרוֹן וְהוּא צֶעֶד שֶׁל הֶעָדֵר הַמַּעֲלָה,

Be what it may, whether a step of deficiency or a step of lacking the virtue,

לֹא הִסִּיתוּ הַיֵּצֵר לַעֲשׂוֹת זֶה בְּמִזִּיד וּלְהַכְעִיס,

the yetzer hara did not incite him to do this with malicious intent and to anger Hashem,

אֲלָא נָתַן לוֹ חֲשָׁבוֹן וְדֶרֶךְ אִיךָ לְהִיטִיב מַצְבוֹ הָרוּחָנִי,

Rather, He gave him a reckoning and a path how to improve his spiritual state,

וְהוּא בְּגֵדֵר עֲבִירָה לְשִׁמָּה הַמַּעֲשֶׂה בְּחִיצוֹנִיּוּתוֹ הוּא מַעֲשֶׂה עֲבִירָה,

And this is in the category of 'an aveirah lishmah' (a transgression for its own sake, i.e., for a higher purpose), where the act in its externality is an act of aveirah,

אֲבָל כְּוֹנֵנָתוֹ לְפִי דַעְתּוֹ הִיא לְמַטְרָתוֹ הַטּוֹבָה,

But his intention, according to his own understanding, is for his good purpose,

כִּי אִם נִשְׁאֵל אֶת מִי שֶׁנִּפְגַּשׁ מִן הַמְּבַקְשִׁים הַתּוֹעִים,

For if we ask someone we meet from among those who seek, those who are lost,

מִדּוּעַ הוּא מַתְאִים לְשִׁיטָה זֹאת וְלִדְרֹךְ זֹאת לַחֲבֵר הַתּוֹרָה עִם הַשִּׁכְלָה אוֹ מִדּוּעַ הוּא מַחְבֵּר הַתּוֹרָה עִם שְׂקוּל דַּעְתּוֹ הַקְּדוּם הַמְּעֻרָב עִם מִדּוּתָיו וְהֶרְגָּלוֹ,

Why does he adapt to this system and to this path to connect the Torah with 'enlightenment' (secular knowledge), or why does he connect the Torah with his preconceived notions, which are mixed with his character traits and habits,

יַעֲנֶה לָנוּ כִּי, אֲמָנָם, יוֹדֵעַ הוּא שֶׁדְּבָרִים אֵלֶּה מַפְרִיעִים גְּדוֹלִים אֶל הַתּוֹרָה וְהַשְׁלָמוֹת הָאֲמִתִּית,

He will answer us that, indeed, he knows that these matters are great hindrances to the Torah and to true perfection,

אֲבָל בְּלִתָּם הוּא יוֹתֵר גָּרוּעַ,

But without them, it is worse,

כִּי בָּזָה וּבָזָה נִקְלָה יוֹתֵר לְהִשָּׁאֵר עַל גִּישָׁר שֶׁל בַּרְזֵל אוֹ בְּדֶרֶךְ,

For with this and with this it is easier to remain on a bridge of iron or on the path,

זאת יגיע יותר אל השלמות,

This will bring one closer to perfection,

יודע כי בדרך של הנעשה קודם לנשמע,

He knows that in the path of 'the doing comes before the hearing' (Na'aseh v'Nishma),

הרוח יותר נרצה לשמים והיא מעלה יותר גבוהה בו,

The profit is more desired by Heaven, and it is a higher madreiga in him,

והרוח חיים שלו יותר פועל ומתנועע,

And his spirit of life is more active and moving,

אבל העתיד מונח לו כאבן על הדרך,

But the future is placed before him like a stone on the road,

העתיד מהפך לו הכרתו, ומשנה את כל תהלוכותיו,

The future overturns his recognition, and changes all his ways,

העתיד מראה לו חשבונות,

The future shows him reckonings,

כי אמנם אם יצא בדרך של הנעשה קדם לנשמע יהיה ההוה יותר מאשר,

For indeed, if one goes out on the path of 'the doing' before 'the hearing' (Na'aseh v'Nishma), his present will be more fortunate,

אבל מוטב לו להקל מעט בהוה,

But it is better for him to lighten up a little in the present,

ויהי בטוח עם העתיד, מן הצד הזה לחיות חיי שעה גבוהה בהוה והעתיד יהיה מקלל,

And he should be secure with the future, from this side to live a lofty temporary life in the present, and the future will be ruined,

ובדרך זה הוא מצדיק את הרשע ומרשיע את הצדיק.

And in this way, he justifies the wicked person and condemns the righteous person.

דרכי הרשע הוא מצדיק בחשבון זה,

The ways of the wicked person he justifies with this reckoning,

כי אמנם בהוה הוא רואה בחוש אחר שהקל לעצמו לחבר התורה עם מה שלבו חפץ,

For indeed, in the present, he sees with a different sense that he made it easy for himself to connect the Torah with what his heart desires,

כי ההנה אינו כל כך מהדר ולא לבד שיחסר לו ההדור אלא גופי התורה מתחילים להיות זולים בעיניו,

For the present is not so glorious, and not only does the glory lack for him, but the very fundamentals of Torah begin to be cheap in his eyes,

ומתרחק הוא לאט לאט מהם,

And he distances himself from them little by little,

אבל מתנחם הוא בעתיד, כי העתיד ישלם את כל החובות ויחפה על כל המומין,

[needs review]

כי בעתיד יגיע לשני השלחנות,

for in the future he will reach both tables,

ויוכל לקיים את התורה מעשר,

and he will be able to fulfill the Torah from wealth,

ויוכל להשפיע יותר גם על אחרים ולא יהיה שום מפריע ונסיון כלל מעולם,

And he will be able to influence others more as well, and there will be no interference or nisayon at all, ever,

יען כי ימצאו בו כל המעלות,

Because all the virtues will be found in him,

ויהיו דבריו נשמעים, ובדרך זה מרשיע את הצדיק בי אמנם יודה כי הדרך של הנעשה קודם לנשמע תנחה אל כל ההצלחות בהנה,

And his words will be heard, and in this way he condemns the tzaddik, for he will indeed admit that the path of 'na'aseh' (doing) before 'nishmah' (hearing) will lead to all successes in the present,

אין לו שום טענה על עצמו וגם אחרים אין להם טענות עליו,

He has no complaint against himself, and others also have no complaints against him,

ובכל מקום שנמצא מתקדש שם שמים על ידו,

And in every place where the sanctification of Hashem's Name is found through him,

ותשוקתו גבוהה ורחוק הוא מן שכרון הזמן ומבוכת העולם,

And his yearning is lofty, and he is far from the intoxication of time and the confusion of the world,

ומלמד הוא מכל מן כל המעלות שמוצא,

And he learns from every single one of all the good traits that he finds,

אבל העתיד חשוך לפניו מפחד פן לא יתמיד בן בעתיד,

But the future was dark before him from fear, lest he not continue so in the future,

כָּל נִסְיוֹנוֹת הָעָתִיד מֵתִקְבָּצִים יַחַד וּבָאִים בְּדַמְיוֹנוֹ לִפְחָדָהּ.

All the nisyonos of the future gather together and come into his imagination to frighten him,

וְלִהְיוֹתוֹ מִלִּבְחֹר הַדֶּרֶךְ שֶׁל נַעֲשֶׂה קֶדֶם לְנִשְׁמָע שְׂמָא לֹא יוּכַל לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן וְשְׂמָא יִכָּרֵךְ לְהַפְקִיר מִפִּירֵיו וּקְרוֹבָיו,

and to incite him away from choosing the path of 'we will do' before 'we will hear,' lest he not be able to withstand the nisyayon, and lest he be forced to abandon his acquaintances and relatives,

שְׂמָא תַּחֲסֹר לוֹ זֹאת וְשְׂמָא יִסְבֵּל מִדְּבַר זֶה הַדְּאָגוֹת הָאֵלוּ מִדִּיחוֹת אוֹתוֹ מִן הַדֶּרֶךְ הַגְּבוּהָ הַזֹּאת וּמִכְבִּידוֹת עָלָיו מִלְמָסָר כָּל יִהְיוּ עַל הַתּוֹרָה שֶׁלֹּא יִבְחַר זֹלָתָהּ מִה שֶׁבִּחְרָהּ לוֹ הַתּוֹרָה,

Lest this be lacking for him, and lest he suffer from this matter, these worries push him away from this lofty path and make it difficult for him to cast all his burden upon the Torah, so that he should not choose anything other than what the Torah has chosen for him.

וּמִרְשִׁיעַ אֶת הַדֶּרֶךְ הַזֹּאת כֵּן הִיא רַק חַיִּי שְׁעָה וְלֹא תַחֲמוֹד כֵּן בְּעָתִיד וְאִם יִחְבֵּר הַתּוֹרָה עִם הַשְּׁקִפוֹתָיו הָעֲצָמִיִּים,

and he makes this path wicked, lest it be only a temporary life, and he will not desire it so in the future; and if he combines the Torah with his own personal views,

יִרְאֶה לוֹ כִּי הוּא דֶּרֶךְ נָכוֹן יוֹתֵר מִדֶּרֶךְ הַתּוֹרָה שֶׁהָלְכוּ בָּהּ אֲבוֹתֵינוּ,

it will appear to him that it is a path more correct than the path of Torah that our fathers walked in,

וְלָכֵן הוּא בּוֹחֵר לִקְרֹב גַּם נְטִיּוֹתָיו הָעֲצָמִיִּים עִם הַתּוֹרָה לְהַרְוִיחַ הָעָתִיד הַמְּזֻהָר כִּפִּי מִחֲשֻׁבָּתוֹ,

And therefore, he chooses to bring close even his own inclinations with the Torah, to profit the shining future according to his thought,

מִלְּעֻזּוֹב נְטִיּוֹתָיו וְהַשְּׁקִפוֹתָיו הָעֲצָמִיִּים וּלְנִטּוֹת לִגְמָרֵי אַחֵר דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה,

from abandoning his own inclinations and perspectives and inclining completely after the way of the Torah,

שֶׁבִּדְרֶךְ זֹאת אֵינוֹ בָּטוּחַ לִפִּי דַעְתּוֹ עִם הָעָתִיד,

that in this path he is not sure, according to his opinion, about the future,

וַיֵּשׁ לוֹ רְאִיָּה מִן הַתּוֹרָה שֶׁגַּם עֲבִירָה מִתְּרַת אִם הִיא לְשִׁמָּה וְדָן אֶת מִה שֶׁמִּחְבֵּר הַשְּׁקִפוֹתָיו אֶל הַתּוֹרָה אֵף שֶׁהִיא עֲבִירָה כְּאֵלוֹ הִיא חֵלֶק מִן הַתּוֹרָה וְאִם שְׂרֹאָה בַּחוּשׁ כִּי הֵנוּהָ הוּא רָצוֹן וְשָׁבוּר,

And he has a proof from the Torah that even an aveirah is permitted if it is for its own sake, and he judges that which connects his views to the Torah, even though it is an aveirah, as if it is a part of the Torah, and even though he sees with his senses that the present is crushed and broken,

אֲבָל הוּא מַצְדִּיק דִּרְכוֹ בְּחֻשְׁבוֹן שֶׁל עֲבִירָה לְשִׁמָּה לְהַשָּׂאָר גַּם בְּעָתִיד בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה.

But he justifies his path with the calculation of an 'aveirah lishmah' (a sin for its own sake, i.e., for a higher purpose) to remain even in the future on the path of Torah.

We must accept the Torah with 'na'aseh kodem v'nishma,' meaning we commit to doing it first, without any personal calculations or mixing in our own desires and habits. Our entire focus should be on how to deepen and broaden our understanding within the Torah, trusting completely that its ways are only good and will lead us to all true success. Any hesitation or attempt to blend our own ideas with Torah, even with good intentions, will ultimately lead us astray and cause us to lose even what we thought we had, as only complete devotion to Torah, like 'chamin' not 'pushrin,' will sustain us.